

‘We kunnen meer halen uit onderzoek van studenten’

Verslag Startbijeenkomst Steunpunt Opleidingsscholen

In Nederland werken scholen en lerarenopleidingen in opleidingsscholen samen aan het verbeteren van de kwaliteit van leraren. In de afgelopen jaren is veel kennis en expertise ontwikkeld. De PO-Raad en de VO-raad richten gezamenlijk een Steunpunt Opleidingsscholen in om de onderlinge samenwerking te versterken en kennisuitwisseling en –ontwikkeling te stimuleren. Daar is behoefte aan, blijkt op de goedbezochte startbijeenkomst.

Tekst Susan de Boer

In de opleidingsscholen leiden scholen en lerarenopleidingen gezamenlijk leraren op, waarbij een belangrijk deel van de opleiding plaatsvindt in de praktijk van de school. “De toegevoegde waarde van samen opleiden is dat iedere school profiteert. De in de school opgeleide leraren worden goede leraren”, zegt een deelnemer bij de opening van de bijeenkomst. “Daarnaast vinden de leerlingen in de school het leuk”, vult een ander aan. “Er zijn veel jonge leerkrachten in de school. Met de studenten erbij is het team groter.”

Leren in de praktijk van de praktijk

Hoewel het warme weer meer uitnodigt tot een wandeling in de bosrijke omgeving van congrescentrum Zonheuvel in Doorn dan tot een conferentie over wat dan ook, melden zich ongeveer 260 bestuurders, schoolleiders, teamleiders en opleidingscoördinatoren vanuit de scholen en de lerarenopleidingen zich bij de ontvangstbalie. De startbijeenkomst Steunpunt Opleidingsscholen, georganiseerd door de PO-Raad en de VO-raad, heeft tot doel opleidingsscholen met elkaar in contact te brengen en kennis te laten delen. Daarnaast inventariseert het Steunpunt de wensen en verwachtingen van de (academische) opleidingsscholen, scholen waarin wordt samengewerkt door scholen, lerarenopleidingen en pabo’s om toekomstige leraren beter toe te rusten voor de praktijk en tegelijk de school een ontwikkelingsimpuls te geven. “Werkend leren is leren in de praktijk van de praktijk”, zegt Simone Walvisch, PO-Raad-bestuurder. “Met het Steunpunt kunnen wij de regionale samenwerking versterken. We willen vragen ophalen en die bij de pabo’s en lerarenopleiding neerleggen.” Haar collega van de VO-raad Hein van Asseldonk voegt eraan toe: “Wij nemen onze verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van het opleidingsaanbod. Het doel van het Steunpunt is kennisontwikkeling, een impuls tot nieuw beleid.”

Onderwijs, onderzoek en ontwikkeling

Aan de hand van vijf stellingen gaan de zaal en beide bestuurders in gesprek over de vragen en verwachtingen die leven bij de scholen. Professionalisering van leraren, samenwerking tussen scholen en lerarenopleidingen, de verbinding van onderwijs, onderzoek en ontwikkeling en de rol van de besturen zijn de thema’s. Een deelnemer vraagt waarom de MBO-Raad niet bij het Steunpunt is betrokken. “Wij hebben overleg met de ROC’s over de onderwijsassistenten.” Van Asseldonk: “Dit is een punt dat we op de ontwikkelagenda zetten.” Een andere deelnemer geeft aan dat wetenschappelijke publicaties slecht toegankelijk zijn voor basisscholen die onderzoek willen doen. “Dat zullen we opnemen met NRO”, belooft Walvisch.

Financiering

Op het inschrijfformulier hebben de deelnemers vragen kunnen stellen aan staatssecretaris Sander Dekker van OCW. Beleidsambtenaar en afdelingshoofd Beleid Kwaliteit Leraren van Directie Leraren Justus de Hooge is aanwezig om een aantal antwoorden te geven. De vragen spitsen zich toe op de financiële kant van de opleidingsschool. Kunnen we lange termijninvesteringen doen of verdwijnen de subsidies weer? De Hooge legt uit dat de opleidingsschool een 'bekostiging' is, dus geen eenmalige subsidie. De gelden blijven minimaal zeven jaar. Een onderzoeker is gevraagd om alle regelingen en alle ontwikkelingen in kaart te brengen en te adviseren over de beste manier om de financiering in de toekomst vorm te geven. "Duaal leren zal blijven bestaan. Sommige dingen moet een leerkracht nu eenmaal echt in de praktijk leren, zoals klassenmanagement."

Ervaringen uitwisselen

In de workshops gaan de deelnemers met onderwijsexperts in op de huidige praktijk van een aantal opleidingsscholen, de organisatie van samenwerkingsverbanden en de manier waarop de kwaliteit van de 'academische kop' wordt beoordeeld. De PO-Raad en de VO-raad verzorgen ieder een workshop over de invulling van het 'eigen' Steunpunt. Volgens veel deelnemers is een belangrijke rol van het Steunpunt een 'scharnierfunctie' te vervullen en praktijkvoorbeelden en onderzoek beschikbaar te maken. Daarnaast is er aandacht nodig voor de rol van besturen. In levendige gesprekken wisselen de deelnemers en de experts kennis en ervaringen uit.

Praktijkvoorbeelden

De meeste deelnemers aan de conferentie werken al aan een opleidingsschool, maar niet allemaal. "Wij beginnen in augustus 2014", vertelt een deelnemer. "De studenten doen al onderzoek, maar daar kunnen we meer uithalen. We zijn nu met de pabo's aan het overleggen wat we voor elkaar kunnen betekenen. Vroeger werkte ik in Lelystad en deden we veel samen met KPZ. Nu merk ik dat niet alle pabo's evenveel belangstelling hebben voor onderzoeksvragen van de scholen zelf. Het Steunpunt kan goede praktijkvoorbeelden publiceren. Daar ben ik zeer benieuwd naar." Een ander vult aan: "Nu zijn opleidingsscholen vaak bezig het wiel uit te vinden. Het Steunpunt kan zorgen dat we in contact komen met elkaar." Een derde vertelt dat de pabo in Zeeland geld heeft gekregen om de samenwerking in de regio te versterken. "Dat willen we goed wegzetten. We verwachten dat het Steunpunt daar ook een rol in gaat spelen."

Meer informatie over Steunpunt opleidingsscholen: <http://steunpuntopleidingsscholen.nl>

juni 2014